

AP1 FODEROPTAGELSE OG MÆLKEPRODUKTION VED FODRING MED RAJSVINGEL, STRANDSVINGEL OG RØDKLØVER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Mælkeydelsen bestemmes i højere grad af ensilagens fordøjelighed end af indholdet af rødkløver, rajsvingel eller strandsvingel. Foderoptagelse og mælkeydelse påvirkes dog positivt af rødkløvers bælgplanteeffekt.

Der er ikke markante og sikre forskelle i EKM-ydelsen, når man fjerner en del af bedriftens eget kløvergræsensilage og erstatter med græsensilage med rajsvingel, strandsvingel eller rødkløver - når blot ensilagen er af nogenlunde samme fordøjelighed.

Foderoptagelse og mælkeydelse påvirkes dog positivt af rødkløvers bælgplanteeffekt.

Og strandsvingel har svært ved at holde samme ydelsesniveau som bedriftens eget kløvergræsensilage.

Det er resultaterne af praksisafprøvninger i seks malkekvægsbesætninger, som bekræfter såvel intensive fodringsforsøg på Danmarks Kvægforskningscenter i Foulum som litteraturstudier. Praksisafprøvningserne er foretaget af SEGES i samarbejde med Sagro.

HØJERE FODEROPTAGELSE VED FODRING MED RØDKLØVER

I tabellen herunder ses forskellen i foderoptagelse og mælkeproduktion, når de seks bedrifters egen kløvergræsensilage skiftes ud med rødkløver, rajsvingel og strandsvingel.

Tabel: Forskel i foderoptagelse og mælkeproduktion mellem forsøgsperioden og

kontrolperioderne ved fodring med de tre forskellige afgrødearter, opgjort fra foderkontroller og ydelseskontrollen, eller ydelsen fra foderkontrollerne, som vist i nederste række.

	Rødkløver	Rajsvingel	Strandsvingel
Foderoptagelse, kg TS/ko	1,4*	0	1,1
Mælkeydelse, kg/ko	0,4	0,5	-1,3*
Fedt, %	-0,05	-0,06	0,17
Protein, %	-0,03	-0,03	0,01
EKM, kg/ko, ydelseskontrol	0,3	0,4	-0,9 (*)
EKM, kg/ko, foderkontrol	1,2 (*)	-0,1	-0,8

* Statistisk sikkert resultat $P < 0,05$, (*) tendens $P < 0,10$

Ud af resultaterne ses, at rødkløver har virket positivt på foderoptagelsen, som de fleste undersøgelser også viser (Johansen, 2016) se [Ny KvægForskning Nr.5, november 2016](#) og [bilag fra fodringsdagen 2016](#)

Med samme fordøjelighed skal vi forvente en højere foderoptagelse af bælgplanter, heriblandt rødkløver. Det betyder, at vi kan opretholde samme energioptagelse med rødkløver, selv om det har 2-3 enheder lavere fordøjelighed end tilsvarende græsarter.

Mælkeydelsen og mælkenes sammensætning er ikke påvirket statistisk sikkert ved at bruge rødkløver i denne afprøvning. EKM-ydelsen viser dog en klar tendens til højere niveau, når mælkeydelsen fra foderkontrollen lægges til grund. Rødkløverandelen i denne afprøvning, svarer til det der omtrent vil være, når vi fodrer med 6 kg tørstof kløvergræsensilage med 30 % rødkløver.

SÅDAN PÅVIRKER FODRING MED STRANDSVINGEL OG RAJSVINGEL MÆLKEYDELSEN

Strandsvinglen har ikke helt kunnet opretholde ydelsen, hverken i mælk eller i EKM i nogen af de seks besætninger i afprøvningen.

Det endda selv om foderoptagelsen ikke var reduceret, snarere tvært imod for den ene bedrift.

Det er svært at se, hvad der skulle betinge en lavere ydelse af strandsvingel, når der er taget højde for fordøjeligheden af afgrøden, og der er da heller ikke fundet forskelle, der ikke kan forklares med fordøjeligheden i det intensive forsøg på AU, Foulum.

Rajsvingel har ikke ændret hverken på foderoptagelsen, ydelsen eller mælkenes

sammensætning.

MÆLKEYDELSEN AFGØRES AF FORDØJELIGHEDEN AF ORGANISK STOF I ENSILAGEN

En metaanalyse af forsøg fra litteraturen, de intensive forsøg og praksisafprøvningen peger alle i samme retning, nemlig at fordøjeligheden af organisk stof og ikke arten, er afgørende for mælkeproduktionen og at bælglplanteeffekten er uomtvistelig på foderoptagelse og ydelse.

Udbytter af energi og protein, dyrkningsikkerhed, dyrkningsomkostninger og håndtering af afgrøden er derfor afgørende for det økonomiske resultat.

Fodring med rødkløver, rajsvingel og strandsvingel er altså gode højtydende alternativer til de traditionelle græs- og kløverarter.

LÆS MERE:

[Foderoptagelse og mælkeproduktion ved fodring med rajsvingel, strandsvingel eller rødkløver – praksisundersøgelser](#) .

[Foderoptagelse og mælkeproduktion med græs og bælglplanter](#) – intensiv produktionsforsøg. Bilag fra Fodringsdagen 2016, Marianne Johansen og Martin R. Weisbjerg, AU Foulum, Aarhus Universitet.

[Foderoptagelse og mælkeproduktion med græs og bælglplanter](#) – metaanalyse og intensive forsøg. Dias fra Fodringsdagen 2016, Marianne Johansen og Martin R. Weisbjerg, AU Foulum, Aarhus Universitet

[Foderoptagelse og mælkeproduktion ved fodring med Rajsvingel, Strandsvingel eller Rødkløver – Praksisundersøgelse](#). Bilag fra Fodringsdagen 2016, Ole Aaes, SEGES, Vibeke Duchwaider og Anne Mette Kjeldsen, Teknologisk Institut

[Foderoptagelse og ydelse ved fodring med Rajsvingel, Strandsvingel eller Rødkløver – praksisundersøgelse](#). Dias fra Fodringsdagen 2016, Ole Aaes, SEGES, Vibeke Duchwaider og Anne Mette Kjeldsen, Teknologisk Institut

[Ny KvægForskning nr. 5, Nov. 2016, side 9](#)